

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

LA RESISTÈNCIA A L'INTERIOR ▶ La Catalunya Central va ser un dels escenaris principals del final de la guerra de Successió per la presència de la fortalesa de Cardona, que reclutava soldats, i per la situació propera, i alhora allunyada, de la Barcelona assetjada pels borbònics. En el marc del tercer centenari del 1714, Manresa posa en relleu el protagonisme de l'interior en la mostra itinerant del Museu d'Història de Catalunya

Manresa acull l'exposició del Tricentenari i l'amplia amb els principals fets al Bages

▶ Adrià Cases i Francesc Serra han incorporat els esdeveniments del territori a la mostra itinerant del Museu d'Història

PEPA MAÑÉ | MANRESA

Una visita de mitja horeta al Centre Cultural el Casino de Manresa permet «fer-se una idea general» del que va ser la guerra de Successió a Catalunya. És la valoració de l'historiador Adrià Cases (Barcelona, 1983) de l'exposició itinerant *Catalunya i la guerra de Successió*, produïda pel Museu d'Història de Catalunya per commemorar el Tricentenari. S'inaugura avui (20 h) i es podrà veure fins al 22 de juny. Sosté que es presenta «amb un format àgil: poc text i molta imatge per conèixer la mentalitat de l'època» en la qual Catalunya es va enfrontar als Borbó en una lluita desigual i va acabar com una nació sotmesa.

Juntament amb Francesc Serra (Navarres, 1977), Cases ha tingut cura, per encàrrec de l'Ajuntament manresà, d'ampliar la mostra amb els principals fets ocorreguts al Bages. El navarclí assegura que s'han proposat traslladar «com es va viure la guerra a la Catalunya Central, amb les escenes més repressives». Destaca, per exemple, la crema de 522 cases a Manresa, «la meitat de la ciutat», que va ordenar el duc de Popoli quan es va assabentar que 400 manresans s'havien alçat a favor de la resistència quan el poder de la ciutat ja havia declarat l'obediència als Borbó. «Diuen les cròniques que va voler fer pagar la traïció cremant les cases dels que havien marxat a lluitar, però que el vent i la pólvora guardada a les cases va escampar la destrucció».

Els vuit plafons de la mostra original, que ja s'ha vist a Cardona, reconstrueixen la història des del plet dinàstic fins al nou ordre borbònic.

Els historiadors Adrià Cases i Francesc Serra davant els plafons de la guerra de Successió a la Catalunya Central

LA GUERRA A LA CATALUNYA CENTRAL

TERRA CREMADA

Del camp de batalla del 1711 a la resistència del 1714

▶ La Catalunya Central va ser un dels principals escenaris. El 1711 va ser camp bèl·lic, amb la batalla dels Prats de Rei i el setge de Cardona. Amb la guerra dels catalans (juliol 1713-setembre 1714), l'incendi més bàrbar de la vintena de viles cremades va ser el de Manresa (13 d'agost 1713). La resistència es va significar amb la batalla de Talamanca, l'atac a la guarnició borbònica de Manresa i la capitulació de Cardona.

600 BORBÒNICS DEGOLLATS

Massacre a Gaià

L'exposició dona a conèixer episodis poc coneguts, com el fet que els fusellers del coronel Joan Vilar i Ferrer van degollar 600 borbònics capturats a Balsareny al bosc de Pregonas, en terme de Gaià. Va ser el 6 de febrer del 1714, després dels incendis de Sallent (13 de gener) i del Lluçanès (Prats, Oristà, Sant Feliu, el mateix gener). També van cremar Moià i Monistrol de Montserrat.

ELS NOMS PROPIS

De Rafael Casanova a una llista de combatents bagencs

▶ Francesc Serra i Adrià Cases destaquen protagonistes bagencs: el moianès Rafael Casanova, conseller en cap de Barcelona; i el manresà Ignasi Picalqués, general austriacista que va defensar Montjuïc i Girona i va ser governador de Gaeta (regne de Nàpols) del 1713 fins a la mort, el 1723. A més, aporten una llista amb combatents de 16 pobles de la comarca elaborada consultant nombrosos arxius.

L'EXPOSICIÓ

Catalunya i la guerra de Successió

▶ Centre Cultural el Casino (Manresa). Inauguració avui, a les 20 h, amb la presència de l'alcalde, Valentí Junyent, i el director del Museu d'Història de Catalunya, Agustí Alcobero. Fins al 22 de juny. Obert de dimarts a diumenge i festius de 18 a 21 h. Divendres Sant i 1 de maig, tancat. L'entrada i les activitats programades són gratuïtes.

LES ACTIVITATS

Del reeixit «Victus» al còmic «Miquelets. Bages 1714»

1 Amb motiu de l'exposició, s'organitzen activitats paral·leles. El Casino acollirà sis presentacions de publicacions sobre la guerra de Successió. Es començarà amb la novel·la *Bandera negra*, de Jordi Santasusagna (29 abril), i seguirà el reeixit *Victus*, d'Albert Sánchez Piñol (6 de maig). També es presentaran llibres més historicistes: *Cardona (1705-1714)*, de Francesc Serra (13 maig); *La guerra de 1714*, de Joaquim Albarreda i Joan Esculies (20 maig); *La Guerra de Successió i les Terres de Ponent*, d'Adrià Cases (27 maig). S'acabarà amb el còmic de la guerra de Successió a la comarca: *Miquelets. Bages 1714*, d'Oriol Garcia Quera (3 juny).

Es projectarà el documental del setge de Cardona del 1711

2 Durant l'obertura de l'exposició, cada dia a les 19 h, es projectarà el documental *1711. El Setge*, sobre el setge borbònic al castell de Cardona la tardor del 1711. També hi haurà una narració de contes i ombres xineses titulada *Avi, què va passar el 1714?*, a càrrec d'Albert Estenre (27 d'abril) i una visita guiada a càrrec de l'historiador Adrià Cases (16 de maig).

«Matinal 1714», l'oferta per als centres escolars de la comarca

3 Com és habitual, el Centre Cultural el Casino i el Museu Comarcal del Bages ofereixen tot un ventall d'activitats didàctiques, que es poden unificar durant tot un matí: visites guiades a exposicions, itineraris per la ciutat i un joc de rol. El Consell Comarcal del Bages finança el servei de transport d'escolars.

El Casino es proposa potenciar la seva programació

P. MAÑÉ | MANRESA

El regidor de Cultura de l'Ajuntament de Manresa, Joan Calmet, està «content de la resposta de la ciutadania» a les propostes engegades des del Centre Cultural el Casino que tenen «la voluntat de potenciar-ne la programació pròpia perquè no sigui només un conte-

nidor de coses que hi passen». Les activitats s'hi desenvolupen a l'entorn de tres eixos: art, pensament i coneixement, i lectura.

La sala d'exposicions té previst que, del 28 d'agost al 26 d'octubre, acollirà la mostra *La festa popular*, produïda per la Fira Mediterrània. Del 6 de novembre al 6 de gener,

l'espai es dedicarà a l'obra de l'il·lustrador Valentí Gubianas. Pel que fa a l'Espai7 i a la Casa Lluvià, hi ha programat *Estructures*, del Cacis i els instituts Lluís de Peguera i Pius Font i Quer (del 25 d'abril a l'11 de maig); i les mostres de pintura de Lluís Sanz i de Josep Manel Rigat (del 23 de maig al 8 de juny).

Pel que fa a pensament i coneixement, hi ha en marxa activitats dels cicles *Pessics de saviesa*, *Parlem d'art* i *Divendres de ciència*. A més, el Casino potencia la lectura (l'hora del conte, clubs de lectura) en coordinació amb la biblioteca. A banda, ahir es va anunciar que l'equipament ja disposa de Wi-Fi.